TŁUMACZENIE POŚWIADCZONE Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO

[treść w nawiasach kwadratowych pisana kursywą pochodzi od tłumacza przysięgłego]

[dokument zawiera 26 numerowanych stron; od strony 2 do 26 napis „DANE WRAŻLIWE"]

[flaga Unii Europejskiej]

KOMISJA EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 5.2.2024 r.
C(2024) 822 wersja ostateczna
DANE WRAŻLIWE*: Operacje COMP

Przedmiot: Pomoc państwa SA.109407 (2023/N) - Polska
Pomoc na ochronę socjalną pracowników w związku z zamknięciem działalności wydobywczej węgla brunatnego i elektrowni wykorzystujących węgiel brunatny lub węgiel kamienny

Ekscelencjo,

1. PROCEDURA

(1) Powiadomieniem elektronicznym z dnia 19 września 2023 r. polskie władze zgłosiły, zgodnie z art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej („TFUE"), program mający na celu złagodzenie skutków społecznych związanych z przekształceniem sektorów wydobycia węgla brunatnego i wytwarzania energii elektrycznej z węgla brunatnego lub kamiennego w Polsce poprzez zapewnienie ochrony socjalnej niektórym pracownikom tych sektorów („program").

(2) W dniach 24 października 2023 r. i 22 grudnia 2023 r. Komisja przesłała polskim władzom wnioski o udzielenie informacji. Polskie władze udzieliły odpowiedzi w dniach 15 listopada 2023 r. i 24 stycznia 2024 r.

(3) Polska wyjątkowo zrezygnowała z przysługującego jej na mocy art. 342 TFUE w związku z art. 3 rozporządzenia WE nr 1/1958 prawa do przyjęcia i notyfikowania decyzji w języku polskim i wyraziła zgodę na przyjęcie i notyfikowanie decyzji w języku angielskim.

* Rozpowszechnianie wyłącznie na zasadzie ograniczonego dostępu. Zakaz czytania i przenoszenia w miejscach publicznych w sposób ujawniający zawartość lub charakter dokumentu. Dokument musi być przechowywany w bezpiecznym miejscu oraz zaszyfrowany zarówno podczas przechowywania, jak i przekazywania. Kopie należy zniszczyć za pomocą niszczarki lub bezpiecznie usunąć. Szczegółowe instrukcje: https://europa.eu/!db43PX

Jego Ekscelencja Radosław Sikorski
Minister Spraw Zagranicznych
Al. J. Ch. Szucha 23
00 - 580 Warszawa
POLSKA

[treść w języku obcym]

[kolejna strona]

2. SZCZEGÓŁOWY OPIS ŚRODKA

2.1. Kontekst i cel środka

(4) Polskie władze wskazują, że Polityka Energetyczna Polski do 2040 r. („PEP2040")[1] wyraża cele polskiego rządu dla sektora energetycznego oraz kierunki ewolucji krajowego miksu energetycznego. W szczególności PEP2040 wskazuje na stopniowe odchodzenie od generowania energii elektrycznej w wysokoemisyjnych źródłach (takich jak energetyka węglowa, w tym oparta na węglu kamiennym i

IZABELA ZHIZNEVSKA TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

brunatnym) przy jednoczesnym rozwoju niskoemisyjnych i bezemisyjnych źródeł energii elektrycznej. Polskie władze wskazują, że PEP2040 uwzględnia skalę zmian w polskiej gospodarce, które są związane z szerszą polityką energetyczno-klimatyczną Unii Europejskiej i ma służyć realizacji celów Polski wynikających z międzynarodowych zobowiązań do redukcji emisji CO2, przy jednoczesnym zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego. W marcu 2022 r. Rada Ministrów RP uzgodniła kierunki aktualizacji PEP2040, której celem było zaadresowanie ryzyk związanych z agresją Rosji na Ukrainę, a także ochrona konsumentów przed nadmiernym wzrostem cen energii i pogłębianiem się ubóstwa energetycznego. Prace nad aktualizacją PEP2040 nie zostały jeszcze zakończone.

(5) Na koniec 2022 r. moc zainstalowana w krajowym systemie elektroenergetycznym wynosiła około 60,5 gigawata („GW")[2]. 38,9 GW mocy zainstalowanej stanowiły elektrownie cieplne, w tym 24,9 GW zasilane węglem kamiennym i 8,3 GW węglem brunatnym (tj. odpowiednio: 41,2% i 13,7% udziału w systemie). Mniejsza część mocy zainstalowanej w krajowym systemie elektroenergetycznym oparta jest na gazie (3,3 MWGW, tj. 5,4%) i energii wodnej (2,4 GW, tj. 4,0%). Odnawialne źródła energii stanowią 21,6 GW mocy zainstalowanej w Polsce. W ciągu ostatnich 10 lat nastąpił znaczny wzrost udziału produkcji energii z wiatru i innych odnawialnych źródeł energii. Moc zainstalowana OZE wzrosła z 9,1 GW w 2019 roku do 21,6 GW na koniec 2022 roku. Dodatkowo, zgodnie z Raportem Urzędu Regulacji Energetyki z 2023 r.[3], z analizy planów inwestycyjnych wytwórców energii elektrycznej na lata 2022-2036 wynika, że wytwórcy energii planują wycofać z eksploatacji bloki cieplne o mocy ok. 20 GW. Głównie bloki zasilane węglem kamiennym i brunatnym zaprzestaną działalności ze względu na brak efektywności ekonomicznej i koniec żywotności technologicznej.

(6) Polska jest zobowiązana do przeprowadzenia niezbędnego przejścia na technologie o niższej emisji dwutlenku węgla w Polsce, które często działają przy niskich kosztach krańcowych i wiążą się z niższymi lub zerowymi kosztami w zakresie uprawnień do emisji CO2, tym samym stopniowo wycofując wytwarzanie energii z węgla w Polsce.

(1) Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. (M.P. 2021 poz. 264).
https://isap.seim,gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WMP20210000264.

(2) Na podstawie danych opublikowanych przez polskiego operatora systemu przesyłowego: https://www.pse.pl/dane-systemowe/funkcjonowanie-kse/raporty-roczne-z-funkcjonowania-kse-za-rok/raporty -za-rok-2022#top)

(3) Zob. strona 11 dokumentu: „Warunki podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej oraz realizacji przez operatorów systemu elektroenergetycznego i gazowego planów rozwoju" opublikowanego na stronie: https://bip.ure.gov.pl/bip/o-urzedzie/zadania-prezesa-ure/raport-z-art-23 - ust-2a/4119,Warunki-podejmowania-i-wykonywania-dzialalnosci-gospodarczej-oraz-realizacja-prz.html

[kolejna strona]

(7) Polskie władze zauważają również, że w przypadku węgla brunatnego, ze względu na jego właściwości i niską gęstość energetyczną, nie może on być transportowany w ekonomicznie opłacalny sposób na duże odległości. Z tego powodu węgiel brunatny jest wykorzystywany do produkcji energii w instalacjach zlokalizowanych w pobliżu miejsca wydobycia, a zatem wydobycie węgla brunatnego jest podporządkowane określonej produkcji energii elektrycznej lub cieplnej. Z uwagi na te uwarunkowania faktyczne, wyłączenie jednostek wytwórczych opalanych węglem brunatnym automatycznie pociąga za sobą konieczność zmniejszenia poziomu wydobycia w pobliskiej kopalni węgla brunatnego, gdyż nadwyżki wydobycia nie można sprzedać po konkurencyjnej cenie innym odbiorcom.

(8) W tym kontekście, w kontekście transformacji energetycznej przewidzianej w PEP2040, przedstawiciele rządu, spółek górniczych i energetycznych oraz organizacji związkowych zawarli w dniu 22 grudnia 2022 r. umowę społeczną dotyczącą sektorów energii elektrycznej wytwarzanej z węgla brunatnego lub kamiennego oraz górnictwa węgla brunatnego („Umowa Społeczna"). Umowa Społeczna ma na celu złagodzenie skutków społecznych związanych ze stopniowym odchodzeniem od wytwarzania energii elektrycznej z węgla kamiennego i wydobycia węgla brunatnego w Polsce.

IZABELA ŻHIZNEVSKA TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

(9) W związku z Umową Społeczną Polska przyjęła ustawę, która zapewnia pracownikom świadczenia w celu zachęcenia ich do zaakceptowania społecznych konsekwencji zamknięcia działalności związanej z wydobyciem węgla brunatnego, wytwarzaniem energii elektrycznej z węgla kamiennego i węgla brunatnego w Polsce („kwalifikujące się rodzaje działalności"). Ustawa ta to ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r.[4] o ochronie socjalnej pracowników sektora elektroenergetycznego i górnictwa węgla brunatnego („Ustawa"), która zmienia ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. W pewnych okolicznościach (jak opisano poniżej), gdy kwalifikująca się działalność zostanie zamknięta, a pracownicy mają zostać zwolnieni, wypłata świadczeń pracownikom przez państwo polskie zwolni pracodawcę z niektórych obciążeń, które poniósłby w przypadku braku ustawy. Dla pracodawców oznacza to dodatkową zachętę do zamykania działalności. Wspierając społeczną akceptację dla zamykania działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym, polskie władze uważają, że środek ten zapewnia korzyści środowiskowe i sprzyja zielonej transformacji, które nie są jednak wymierne ex ante, ponieważ ustawa nie określa konkretnych dat zamknięcia objętych nią działalności.

(10) W szczególności ustawa wprowadza system, który udostępnia odprawy zwalnianym pracownikom w kwalifikujących się rodzajach działalności według ich wyboru, które mogą zastąpić odprawy przewidziane w układach zbiorowych pracy. Do zwolnionego pracownika należy decyzja, czy chce on otrzymać odprawę na mocy ustawy, czy odprawę przewidzianą w układzie zbiorowym. Jeśli zwolniony pracownik zdecyduje się na wypłatę na podstawie ustawy, pracodawca jest zwolniony z obowiązku wypłaty odprawy na podstawie układu zbiorowego pracy (zob. motywy (30) do (34) poniżej). Polskie władze zgłosiły to wsparcie pracodawcy jako środek („środek").

(11) Polskie władze zgłosiły również, ze względu na pewność prawną, płatny urlop regulowany na mocy tej samej ustawy, który zapewnia pewnej grupie zwalnianych pracowników płatny urlop trwający do czterech lat do czasu osiągnięcia przez nich ustawowego wieku emerytalnego („płatny urlop"). W przeciwieństwie do przedmiotowego środka, polskie władze uważają, że płatny urlop nie stanowi korzyści dla pracodawcy, ponieważ płatny urlop nie zwalnia danego pracodawcy z żadnych obowiązków.

(4) Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, 30 sierpnia 2023 r. poz. 1737.

[kolejna strona]

(12) Środek ten opisano bardziej szczegółowo w sekcji 2.4 poniżej, a płatny urlop w sekcji 2.5.

2.2. Podstawa prawna, czas trwania i budżet

(13) Podstawą prawną środka jest ustawa (tj. ustawa z dnia 17 sierpnia 2023 r. o ochronie socjalnej pracowników sektora elektroenergetycznego i górnictwa węgla brunatnego, która zmienia ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).

(14) Chociaż art. 19 ust. 2 ustawy stanowi, że środek może być wypłacany do dnia 31 grudnia 2049 r.([5]), władze polskie zgłosiły środek na okres 10 lat od daty przyjęcia niniejszej decyzji. Polskie władze potwierdziły, że do tej pory w ramach środka nie przyznano żadnej pomocy pracodawcom. Władze polskie stwierdziły, że przewidują zgłoszenie przedłużenia środka po upływie tego okresu 10 lat w celu zapewnienia, że program na mocy ustawy pozostaje zgodny z umową społeczną. Artykuł 20 ustawy stanowi, że Polska musi zgłosić środek Komisji zgodnie z zasadami pomocy państwa.

(15) Środek jest w całości finansowany z budżetu państwa. Polskie władze zauważają, że chociaż nie jest możliwe dokładne określenie liczby pracowników, którzy zostaną objęci środkiem ze względu na jego długoterminowe stosowanie i dobrowolny charakter świadczeń, ustawa opiera się na założeniu ogólnej redukcji zatrudnienia o około 28 000 pracowników do 2049 r. W okresie objętym zgłoszeniem, tj. w ciągu najbliższych 10 lat, polskie władze oszacowały, że wydatki w ramach ustawy wyniosą około 1,3 mld PLN (około 300 mln EUR[6]).

2.3. Beneficjenci

(16) Artykuł 3 ustawy stanowi, że następujące podmioty („pracodawcy") są uprawnione do korzystania z programu jako beneficjenci:

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

(a) Przedsiębiorstwa lub ich elektrownie posiadające status pracodawcy, wytwarzające energię elektryczną poprzez eksploatację bloków energetycznych opalanych węglem kamiennym lub brunatnym, przyłączonych do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, z których co najmniej jeden posiada zdolność wytwórczą nie mniejszą niż 150 MW, a także spółki zależne od takich przedsiębiorstw („pracodawcy energetyczni").
(b) Przedsiębiorstwa lub ich kopalnie węgla brunatnego o statusie pracodawcy, które prowadzą działalność w zakresie wydobycia węgla brunatnego, zamknięcia lub działań po zamknięciu[7], a także spółki zależne takich przedsiębiorstw („pracodawcy górniczy").

(5) Dodatkowo, zgodnie z art. 19 ustawy, świadczenia przyznane w ramach środka mogą być wypłacane do dnia 31 grudnia 2049 r.
(6) Stopa EBC z 31/01/24 r.. 1 EUR = 4,333 PLN
(7) Obejmuje to również likwidację zakładu górniczego węgla brunatnego, działania po zamknięciu kopalni węgla brunatnego lub ochronę kopalni węgla brunatnego przed zagrożeniami wodnymi, gazowymi i pożarowymi po zamknięciu kopalni.

[kolejna strona]

(17) Polska potwierdziła, że działalność wydobywcza węgla brunatnego objęta niniejszym systemem (o której mowa w motywie (16)(b) powyżej) nie wchodzi w zakres „węgla", zgodnie z definicją zawartą w art. 1 lit. a) decyzji Rady 2010/787/UE[8].
(18) Polska zweryfikuje w momencie zamknięcia kwalifikującej się działalności przedsiębiorstwa, o którym mowa w motywie (16), czy jest ona rentowna, tj. czy można oczekiwać zysków w realistycznym scenariuszu alternatywnym. Jeśli tak nie jest, działalność uznaje się za niekonkurencyjną.
(19) Artykuł 4 ustawy przewiduje, że pracodawcy otrzymają pomoc na zapewnienie świadczeń socjalnych swoim pracownikom, którzy spełniają następujące warunki:
(a) Nie są oni zatrudniani po dniu wejścia w życie ustawy.
(b) Nie spełniają oni warunków uprawniających do emerytury.
(c) Są oni zatrudnieni na stanowiskach, które mają zostać ograniczone lub zlikwidowane w związku z systemowym zmniejszeniem kwalifikującej się działalności gospodarczej u danego pracodawcy z powodu zamknięcia działalności wydobywczej węgla brunatnego (w przypadku pracodawców górniczych) lub jednostek produkcyjnych węgla brunatnego lub opalania węglem (w przypadku pracodawców energetycznych).
(20) Art. 4 ustawy przewiduje również, że w przypadku pracodawców energetycznych uprawnienia uzyskają pracownicy:
(a) elektrowni opalanej węglem kamiennym lub brunatnym, w której jednostka wytwórcza została zamknięta, lub
(b) przedsiębiorstwa, w skład którego wchodzi wyżej wymieniona elektrownia, oraz spółek zależnych takich przedsiębiorstw, pod warunkiem że ich pracownicy wykonują prace związane z produkcją energii elektrycznej wytwarzanej z węgla brunatnego lub węgla kamiennego w jednostkach wycofywanych z eksploatacji.
(21) Art. 4 ustawy przewiduje również, że w przypadku pracodawców górniczych uprawnienia będą przyznawane pracownikom:
(a) w kopalni węgla brunatnego od początku systemowego ograniczenia wydobycia węgla brunatnego bezpośrednio związanego z likwidacją co najmniej jednej jednostki wytwórczej pracodawcy energetycznego, lub
(b) w przypadku, gdy pracodawca górniczy ograniczy lub zakończy wydobycie węgla brunatnego w jednej lub kilku kopalniach, uprawnienia będą przyznawane przez pracodawców kopalń węgla brunatnego, przedsiębiorstwa (będące ich właścicielami) i spółki zależne przedsiębiorstw, pod warunkiem, że ich pracownicy wykonują prace związane z wydobyciem węgla brunatnego w dotkniętych kopalniach.
(22) Władze polskie stwierdzają, że przepisy ustawy mają zastosowanie do ostatecznego zamknięcia kwalifikujących się rodzajów działalności (zwanego dalej „zamknięciem"), co oznacza likwidację, systemowe ograniczenie działalności lub całkowite zamknięcie, o których mowa

TŁUMACZENIE PRZYSIĘGŁE JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

(8) Decyzja Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla. DZ.U. L 336, 21.12.2010, s. 24.

[kolejna strona]

w motywach (20) i (21). Działania te będą nieodwracalnymi decyzjami związanymi z realizacją działań w zakresie transformacji sektora.

(23) Aby udowodnić, że warunki opisane w motywie (20) zostały spełnione, pracodawca musi wykazać, że umowa o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji energii została rozwiązana lub ograniczona w zakresie, w jakim co najmniej jedna jednostka wytwórcza w danej elektrowni została wyłączona.

(24) Aby udowodnić, że warunki opisane w motywie (21) zostały spełnione, pracodawca musi przedstawić przyjętą uchwałę zarządu, która nakazuje albo rozpoczęcie systemowego ograniczenia wydobycia węgla brunatnego związanego z wyłączeniem jednostek wytwórczych, albo systemowe ograniczenie lub zakończenie wydobycia węgla brunatnego w kopalni.

(25) Polskie władze potwierdzają, że wsparcie przyznane w ramach środka nie jest przyznawane następującym jednostkom:

(a) Przedsiębiorstwa zagrożone zgodnie z definicją zawartą w Wytycznych Komisji dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw niefinansowych[9].

(b) Przedsiębiorstwa z nierozstrzygniętymi roszczeniami o zwrot na podstawie decyzji Komisji Europejskiej uznającej pomoc za niezgodną z prawem i europejskim rynkiem wewnętrznym.

2.4. Forma wsparcia i koszty objęte środkiem

(26) Pomoc w ramach środka może zostać przyznana pracodawcy pracownika, który ma zostać zwolniony, który w takim przypadku wypłaca jednorazową odprawę, pod warunkiem że pracownik spełnia warunki opisane w motywie (19), a umowa o pracę została rozwiązana w porozumieniu z pracodawcą z powodu okoliczności opisanych w motywach (20) lub (21). Porozumienie to powinno zawierać informacje wskazujące na związek między rozwiązaniem umowy o pracę a warunkami opisanymi w motywach (20) lub (21). Dobrowolny wybór pracownika dotyczący skorzystania z jednorazowej odprawy umożliwia pracodawcy otrzymanie pomocy w ramach środka.

(27) Jednorazowa odprawa przysługuje pracownikowi, który w dniu rozwiązania stosunku pracy za porozumieniem stron nie kwalifikuje się do płatnego urlopu (patrz sekcja 2.5) i ma co najmniej 5-letni staż pracy u danego pracodawcy.

(28) Jednorazowa odprawa przyznawana w ramach programu jest równa 12-krotności miesięcznego wynagrodzenia pracownika i jest wypłacana pracownikowi w dniu rozwiązania umowy o pracę.

(29) Pracownik jest zobowiązany do zwrotu pracodawcy jednorazowej odprawy, jeżeli w ciągu 24 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę podejmie pracę zarobkową u pracodawcy, o którym mowa w motywie (16)

(9) Dz. U. C 249. 31.7.2014. s. 1.

[kolejna strona]

Pracodawca przekazuje wówczas kwotę jednorazowej odprawy na rachunek wskazany przez Ministerstwo Aktywów Państwowych.

(30) Dla pracodawcy środek ten wiąże się również z pewną korzyścią. W przypadku, gdy pracownik zdecyduje się na odprawę opisaną powyżej, pracodawca jest zwolniony z obowiązku wypłaty odprawy uzgodnionej w obowiązującym układzie zbiorowym pracy po rozwiązaniu umowy o pracę na mocy ustawy o zwolnieniach grupowych[10].

(31) Polskie władze zauważają, że ustawa nie ma wpływu na prawa pracowników do ustawowej odprawy na mocy ogólnego polskiego prawa pracy (które różni się od układów zbiorowych pracy) w przypadku zwolnień (art. 4 ust. 8 ustawy).

(32) Polskie władze uważają, że zapewnienie odprawy w ramach zgłoszonego środka stanowi pomoc państwa dla przedsiębiorstwa zatrudniającego pracownika, który ma zostać zwolniony, w przypadku gdy, jak wskazano w motywie (26), pracownik zdecyduje się skorzystać z odprawy w ramach środka, a

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

tym samym pracodawca jest zwolniony z obowiązku wynikającego z układu zbiorowego. W takim przypadku pracodawca odnosi korzyść. Polskie władze uważają, że korzyść ta wchodzi w zakres pkt 1 lit. c) załącznika 2 do Wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu, energii i środowiska CEEAG ([11]).

(33) W przypadku, gdy pracownik, który ma zostać zwolniony, nie zdecyduje się na odprawę na mocy ustawy, pozostaje on uprawniony do otrzymania od pracodawcy odprawy przewidzianej w obowiązującym układzie zbiorowym pracy.

(34) Polskie władze zauważają, że taka korzyść powstaje tylko wtedy, gdy odprawa przewidziana w ustawie jest bardziej korzystna niż świadczenia przewidziane w układzie zbiorowym pracy obowiązującym u danego pracodawcy, ponieważ pracownik najprawdopodobniej nie zrzeknie się swoich uprawnień wynikających z układu zbiorowego pracy, gdy świadczenia wynikające z tego środka są mniej korzystne.

(35) Polskie władze zwracają uwagę, że skoro środek jest uruchamiany i przyznawany przedsiębiorstwu na podstawie wyboru pracownika w celu uzyskania akceptacji społecznej dla zamknięcia działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym, procedura przetargowa mająca na celu zminimalizowanie korzyści dla pracodawcy nie jest odpowiednia.

(36) Polskie władze twierdzą, że nie zidentyfikowały przepisów ani ogólnych zasad prawa Unii, które zostałyby naruszone przez analizowany środek.

2.5. Płatny urlop

(37) Rozdział 2 ustawy przewiduje płatny urlop w następujących okolicznościach.

(10) Dz. U. 2018 poz. 1969 z późn. zm: https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20030900844

(11) Komunikat Komisji - Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu, środowiska i energii 2022, C/2022/481, DZ.U. C 80. 18.2.2022. s. 1

[kolejna strona]

(38) Płatny urlop dla pracownika, który ma zostać zwolniony przez pracodawcę energetycznego („urlop energetyczny"), jest wypłacany przez pracodawcę energetycznego przez okres do czterech lat.([12]) Oprócz warunków opisanych w motywie (20), następujące trzy kategorie pracowników są uprawnione do otrzymania urlopów energetycznych od swoich pracodawców energetycznych:

(a) Osoby wykonujące prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze[13] , pod warunkiem, że prawo do emerytury pomostowej zostanie nabyte w ciągu czterech lat od rozpoczęcia urlopu energetycznego.

(b) Osoby zatrudnione w wymiarze co najmniej 50% pełnego wymiaru czasu pracy w obszarze produkcyjnym lub remontowym zaangażowanym w proces wytwarzania energii elektrycznej[14], pod warunkiem, że prawo do emerytury innej niż emerytura pomostowa zostanie nabyte w ciągu czterech lat od rozpoczęcia urlopu energetycznego.

(c) Osoby zwolnione z obowiązku świadczenia pracy (na okres pełnienia funkcji w zarządzie organizacji związkowej), jeżeli bezpośrednio przed datą zwolnienia były zatrudnione w jednej z kategorii (a) lub (b) powyżej przez co najmniej pięć lat i pod warunkiem nabycia prawa do odpowiedniej emerytury w ciągu czterech lat.

(39) Płatny urlop dla pracownika w sektorze górniczym („urlop górniczy") będzie wypłacany przez pracodawcę górniczego przez okres do czterech lat. ([15]) Oprócz warunków opisanych w motywie (21), następujące cztery kategorie pracowników są uprawnione do otrzymywania urlopów górniczych od swoich pracodawców górniczych:

(a) Osoby uprawnione do emerytury górniczej w ciągu czterech lat od rozpoczęcia płatnego urlopu.

(b) Osoby wykonujące prace górnicze w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze[16], pod warunkiem nabycia prawa do emerytury pomostowej w ciągu czterech lat od rozpoczęcia urlopu górniczego.

(c) Osoby zatrudnione w wymiarze co najmniej 50% pełnego wymiaru czasu pracy w obszarze produkcyjnym lub obszarze remontowym bezpośrednio związanym z udziałem w procesie wydobycia

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO IZABELA CHMIZNEWSKA NR TP/103/15

węgla brunatnego[17], pod warunkiem nabycia prawa do emerytury innej niż górnicza lub pomostowa w okresie 4 lat od rozpoczęcia urlopu górniczego.
(d) Osoby zwolnione z obowiązku świadczenia pracy (ze względu na pełnienie funkcji w zarządzie organizacji związkowej), jeżeli bezpośrednio przed datą zwolnienia były zatrudnione w jednej z kategorii (a), (b) lub (c) powyżej przez co najmniej pięć lat i pod warunkiem, że prawo do

(12) Zob. art. l)b). 10) i 11) ustawy
(13) W zakresie rodzajów prac określonych w załączniku 1 do ustawy.
(14) W zakresie rodzajów prac określonych w załączniku 1 do ustawy.
(15) Zob. art. l)b). 10) i 11) ustawy
(16) W zakresie rodzajów prac określonych w załączniku 2 do ustawy.
(17) W zakresie rodzajów prac określonych w załączniku 2 do ustawy.

[kolejna strona]

związanej z tym emerytury zostanie nabyte w ciągu czterech lat od rozpoczęcia urlopu górniczego.
(40) W okresie urlopu energetycznego i górniczego pracownik jest zwolniony z obowiązku świadczenia pracy i otrzymuje od pracodawcy świadczenie socjalne w wysokości 80 miesięcznego wynagrodzenia[18]. Korzystanie z urlopów energetycznych i górniczych jest dobrowolne i zależy od zgody pracownika.
(41) Pracownik przestaje być uprawniony do płatnego urlopu w dniu, w którym nabywa prawo do emerytury lub w przypadku podjęcia płatnego zatrudnienia w podmiocie, o którym mowa w motywie (16) lub w podmiocie świadczącym takie usługi.
(42) Polskie władze są zdania, że zapewnienie płatnego urlopu nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, ale włączają go do zgłoszenia dla pewności prawnej. Polska twierdzi, że nie wiąże się to z korzyścią dla pracodawców, ponieważ nie zwalnia pracodawców z żadnego obowiązku wynikającego z przepisów ustawowych lub układów zbiorowych.

2.6. Zarządzanie środkiem
(43) Świadczenia w ramach środka przyznawane są na podstawie umowy zawartej pomiędzy Ministrem Aktywów Państwowych a właściwym pracodawcą, o którym mowa w motywie (16). Dotacja przyznawana jest pracodawcom, którzy określają liczbę pracowników uprawnionych do świadczeń na podstawie ustawy w podziale na podmioty i rodzaje świadczeń. Pracodawca określa również wysokość i rodzaj świadczeń przypadających na jednego pracownika, a także sposób ustalania wysokości świadczeń dla poszczególnych pracowników.
(44) Władze polskie potwierdzają, że dotacje otrzymane w ramach środka zostaną wykazane w rachunku zysków i strat pracodawcy jako oddzielna pozycja przychodów odrębna od obrotu. W przypadku gdy pracodawca kontynuuje działalność handlową lub operacyjną po zamknięciu odpowiedniej działalności energetycznej lub węglowej, będzie prowadził dokładne i oddzielne rachunki dla tej działalności.
(45) Dotacje przekazywane są przez Ministra Aktywów Państwowych i wypłacane zaliczkowo w miesięcznych transzach na odrębny rachunek bankowy założony przez pracodawcę. Przekazanie każdej miesięcznej transzy dofinansowania następuje po złożeniu do Ministra Aktywów Państwowych wniosku o wypłatę wskazującego liczbę pracowników, ich numery ubezpieczenia społecznego, zajmowane stanowiska, tytuł świadczenia oraz wysokość niezbędnych środków.
(46) Pracodawcy, którzy otrzymali dotację, są zobowiązani do przekazywania Ministrowi Aktywów Państwowych miesięcznych i rocznych informacji na temat wykorzystania dotacji. Wypłata przyznanej dotacji zostanie tymczasowo zawieszona, jeśli pracodawca nie złoży miesięcznego rozliczenia w terminie, a zawieszenie będzie trwało do momentu złożenia miesięcznego rozliczenia.
(47) Środki niewykorzystane przez pracodawcę do końca roku budżetowego lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw aktywów państwowych.

IZABELA ZHIZNEVSKA TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

(18) Zgodnie z art. 15.2 ustawy

[kolejna strona]

(48) Polska administracja ustanowi zarządzający rachunkiem dla tego środka, który będzie weryfikował i monitorował realizację uprawnień pracowników do świadczeń oraz określał związane z tym zapotrzebowanie w zakresie środków budżetowych. Ponadto zarządzający rachunkiem monitoruje zmiany w zatrudnieniu pracownika otrzymującego dotacje. Zarządzający rachunkiem będzie miał dostęp do krajowego systemu elektronicznego umożliwiającego gromadzenie następujących danych:
(a) aktualna liczba zatrudnionych pracowników,
(b) pracownicy uprawnieni do urlopu energetycznego i górniczego oraz jednorazowej odprawy pieniężnej (rodzaj i wysokość przyznanego uprawnienia, okres wypłaty świadczeń),
(c) pracownicy, którzy nabyli uprawnienia do płatnego urlopu lub odprawy w związku z rozpoczęciem okresu zamknięcia jednostek wytwórczych lub systemowym ograniczeniem lub zakończeniem wydobycia węgla brunatnego.
(49) Artykuł 20 ustawy stanowi, że wdrożenie środka podlega uprzedniemu zatwierdzeniu przez Komisję zgodnie z zasadami pomocy państwa.

2.7. Kumulacja
(50) Polskie władze potwierdziły, że wsparcie w ramach środka nie może być kumulowane z pomocą lub pomocą de minimis otrzymaną w ramach innej pomocy lokalnej, regionalnej lub krajowej na pokrycie tych samych kosztów kwalifikowalnych.

2.8. Przejrzystość
(51) Polskie władze zobowiązują się do opublikowania na krajowych stronach internetowych https://sudop.uokik.gov.pl/home następujących informacji: pełny tekst decyzji o przyznaniu pomocy i jej przepisy wykonawcze lub link do nich; dane identyfikacyjne organu przyznającego pomoc; dane identyfikacyjne pracodawców; instrument wsparcia i kwota wsparcia przyznana każdemu pracodawcy; cel wsparcia, data przyznania, rodzaj przedsiębiorstwa (na przykład MŚP, duże przedsiębiorstwo); numer referencyjny środka Komisji; region, w którym zlokalizowani są beneficjenci (na poziomie NUTS 2) oraz główny sektor gospodarki beneficjentów (na poziomie grupy NACE).

3. OCENA ŚRODKA
3.1. Istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE
(52) Art. 107 ust. 1 TFUE stanowi, że „wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi". W związku z tym, aby dany środek stanowił pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, musi on spełniać łącznie cztery warunki. Po pierwsze, pomoc musi być przypisana państwu i finansowana z zasobów państwowych. Po drugie, środek musi przynosić selektywną korzyść niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów. Po trzecie, środek musi mieć wpływ na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Po czwarte, środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji na rynku wewnętrznym.

[kolejna strona]

(53) Wsparcie w ramach środka jest finansowane z budżetu Polski (motyw (15)), a zatem będzie finansowane z zasobów państwowych. Środek opiera się na prawie krajowym (motyw 13). W związku z tym środek można przypisać państwu.
(54) Pracodawcy będą otrzymywać bezzwrotne dotacje na finansowanie świadczeń z tytułu ochrony socjalnej na rzecz uprawnionych pracowników (motyw (43)). Dotacje są wypłacane na oddzielny rachunek bankowy założony przez pracodawcę (motyw (45)), otrzymane dotacje będą wykazywane w rachunkach zysków i strat pracodawcy jako oddzielna pozycja przychodów odrębna od obrotu, a jeśli pracodawca będzie kontynuował działalność handlową lub operacyjną po zamknięciu odpowiedniej

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

działalności węglowej, będzie prowadził dokładne i oddzielne rachunki dla tej działalności (motyw (44)). Wykorzystanie dotacji przez pracodawcę jest monitorowane co miesiąc i co roku (motyw (46)), a dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub niewykorzystane są zwracane organowi przyznającemu (motyw (47)).

(55) Pracownicy korzystający z odpraw w ramach tego środka utracą uprawnienia do odpraw przewidzianych w układach zbiorowych i ponoszonych przez pracodawcę (motyw (30)). W związku z tym rozwiązanie umowy z pracownikiem zgodnie z motywami (26)-(27), w przypadku braku środka, wiązałoby się z poniesieniem przez uprawnionych pracodawców kosztów w postaci odprawy. Koszty te nie są ponoszone przez pracodawcę, gdy pracownik decyduje się na skorzystanie ze świadczeń przewidzianych w ramach środka dotyczącego odpraw zamiast zachowania prawa do odprawy na mocy układów zbiorowych pracy. W związku z tym środek przynosi korzyść pracodawcy jako beneficjentowi programu.

(56) Korzyść jest selektywna, ponieważ ogranicza się do przedsiębiorstw działających w określonym sektorze, a mianowicie w sektorze wydobycia węgla brunatnego i wytwarzania energii elektrycznej z wykorzystaniem węgla kamiennego i brunatnego. W związku z tym środek dotyczący odpraw stanowi selektywną korzyść dla pracodawcy przy zamykaniu działalności.

(57) W przeciwieństwie do tego, w przypadku płatnego urlopu, korzystający z niego pracownicy nie tracą prawa do odprawy, a pracodawca nie jest zwolniony z żadnych zobowiązań wynikających z przepisów ustawowych lub układów zbiorowych (zob. motyw (42)). W związku z tym płatny urlop nie zapewnia żadnych korzyści przedsiębiorstwu danego pracownika i nie może być uznany za pomoc państwa.

(58) Energia elektryczna jest przedmiotem szerokiego handlu między państwami członkowskimi i z EOG. Węgiel kamienny jest również przedmiotem handlu. Ponieważ transport węgla brunatnego na duże odległości jest nieopłacalny, istnieją bezpośrednie powiązania gospodarcze i funkcjonalne między kopalniami węgla brunatnego a elektrowniami opalanymi węglem brunatnym (zob. motyw (7)). W związku z tym wydobycie węgla brunatnego stanowi integralną część energii elektrycznej wytwarzanej z węgla brunatnego. W związku z tym korzyść zapewniana przez środek przedsiębiorstwom, które zamykają działalność w zakresie wydobycia węgla brunatnego i produkcji energii elektrycznej z węgla, może wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócać konkurencję.

(59) W związku z tym Komisja stwierdza, że środek, tj. ulga w zakresie zbiorowych odpraw, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE na rzecz beneficjentów. Komisja stwierdza również, że płatny urlop nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

[kolejna strona]

3.2. Zgodność pomocy z prawem

(60) Zgłaszając środek przed wprowadzeniem go w życie (motywy 14 i 49), polskie władze przestrzegały obowiązku stosowania okresu zawieszenia wynikającego z art. 108 ust. 3 TFUE.

3.3. Kompatybilność pomocy

3.3.1. Obowiązujące zasady

(61) Na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE Komisja może uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym pomoc państwa przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych w Unii (warunek pozytywny), o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem (warunek negatywny). CEEAG zawiera wytyczne dotyczące sposobu, w jaki Komisja ocenia zgodność środków pomocy wspierających ochronę środowiska, w tym środków pomocy na ochronę klimatu i energii, które podlegają wymogowi zgłoszenia na mocy art. 108 TFUE.

(62) Sekcja 4.12 CEEAG zawiera szczegółowe przepisy dotyczące pomocy na zamykanie elektrowni wykorzystujących węgiel, torf lub łupki bitumiczne oraz działalności wydobywczej związanej z wydobyciem węgla, torfu lub łupków bitumicznych. W szczególności sekcja 4.12.1 dotyczy pomocy na wcześniejsze zamknięcie rentownej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych, a sekcja 4.12.2 CEEAG obejmuje pomoc na pokrycie nadzwyczajnych kosztów związanych z zamknięciem niekonkurencyjnej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO IZABELA DOMIŻNEVSKA NR TP/103/15

(63) W omawianym przypadku program przewiduje wsparcie dla kopalń węgla brunatnego i elektrowni wytwarzających energię elektryczną z wykorzystaniem węgla kamiennego lub brunatnego (motyw 16). Zgłoszony środek będzie dostępny niezależnie od tego, czy działalność jest rentowna w momencie zamknięcia, czy też jest niekonkurencyjna. Władze polskie zobowiązały się, że w przypadku kwalifikującej się działalności w momencie jej zamknięcia sprawdzą, czy jest ona rentowna (zob. motyw 18).
(64) Ponadto pkt 439 CEEAG stanowi, że sekcja 4.12.2 ma zastosowanie w zakresie, w jakim środek nie jest objęty decyzją Rady 2010/787/UE.
(65) W niniejszej sprawie Polska zobowiązała się, że w odniesieniu do zamknięcia beneficjentów wydobywających węgiel brunatny program będzie miał zastosowanie wyłącznie do węgla brunatnego, który nie jest objęty zakresem decyzji Rady 2010/787/UE (tj. nie ma zastosowania do „węgla wysokiej, średniej i niskiej jakości kategorii A i B w rozumieniu międzynarodowego systemu kodyfikacji węgla ustanowionego przez Europejską Komisję Gospodarczą Organizacji Narodów"19) (zob. motyw (17)). W związku z tym system nie jest objęty decyzją Rady 2010/787/UE i zastosowanie ma sekcja 4.12 CEEAG.
(66) W związku z tym Komisja oceniła program na podstawie ogólnych przepisów dotyczących zgodności ze wspólnym rynkiem zawartych w sekcji 3 CEEAG, a także szczegółowych kryteriów zgodności dotyczących pomocy na pokrycie wyjątkowych kosztów wynikających z zamknięcia niekonkurencyjnej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych (określonych w sekcji 4.12.2 CEEAG) oraz pomocy na

(19) Międzynarodowy system kodyfikacji węgla średniej i wysokiej jakości (1998), Międzynarodowa klasyfikacja węgla w pokładach (1998) i Międzynarodowy system kodyfikacji węgla niskiej jakości (1999).

[kolejna strona]

wcześniejsze zamknięcie rentownej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi (określone w sekcji 4.12.1 CEEAG).
3.3.2. Ocena pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność, zgodnie z sekcją 4.12.2 CEEAG
3.3.2.1. Warunek pozytywny: pomoc ułatwia rozwój działalności gospodarczej
3.3.2.1.1. Wkład w rozwój działalności gospodarczej

(67) Art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE stanowi, że Komisja może uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W związku z tym pomoc zgodna ze wspólnym rynkiem na mocy tego postanowienia Traktatu musi przyczyniać się do rozwoju działalności gospodarczej. Zgodnie z tym pkt 23 CEEAG stanowi, że zgłaszając pomoc, państwa członkowskie muszą określić działalność gospodarczą, która będzie ułatwiona dzięki pomocy, oraz sposób wspierania rozwoju tej działalności. Punkt 24 CEEAG stanowi, że pomoc mająca na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na klimat lub środowisko może ułatwić rozwój działalności gospodarczej poprzez zwiększenie zrównoważonego charakteru danej działalności gospodarczej. Punkt 25 CEEAG wymaga od państw członkowskich opisania, w jaki sposób pomoc przyczyni się do realizacji celów unijnej polityki klimatycznej.
(68) Jak wyjaśniono w pkt 420 CEEAG, odejście od wytwarzania energii w oparciu o węgiel, torf i łupki bitumiczne jest jednym z najważniejszych czynników dekarbonizacji sektora energetycznego w Unii. Zamknięcie niekonkurencyjnej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi może jednak generować znaczne koszty społeczne i środowiskowe na poziomie elektrowni i działalności wydobywczej, a państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o pokryciu takich wyjątkowych kosztów w celu złagodzenia społecznych i regionalnych skutków zamknięcia, jak wyjaśniono w pkt 436 CEEAG.
(69) Ponadto punkty 437 i 438 CEEAG przewidują, że środki objęte sekcją 4.12.2 (Pomoc na pokrycie wyjątkowych kosztów związanych z zamknięciem niekonkurencyjnej działalności związanej

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi) mogą ułatwić transformację społeczną, środowiskową i w zakresie bezpieczeństwa na danym obszarze.
(70) W niniejszej sprawie zgłoszony system ma zastosowanie na całym terytorium Polski. Polska wyjaśniła, że wydobycie węgla brunatnego i produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem węgla kamiennego i brunatnego nadal stanowią ważny sektor działalności gospodarczej w Polsce (motyw (5)).
(71) W wyniku stopniowego wygaszania wydobycia i produkcji energii z węgla brunatnego w Polsce pracownicy zatrudnieni w tych sektorach stracą pracę. W tym kontekście, jak wyjaśniła Polska (motywy (8) i (9)), zgłoszony program pomocy ma na celu pokrycie kosztów wynikających z zamknięcia aktywów opartych na węglu i ma na celu złagodzenie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych tego zamknięcia dla dotkniętych nim pracowników.

[kolejna strona]

(72) Ułatwiając społeczną akceptację zamknięcia działalności związanej z opalaniem węglem kamiennym i brunatnym, niniejszy środek przyczyni się do realizacji celów unijnej polityki klimatycznej, zgodnie z pkt 25 CEAAG. Zamknięcie elektrowni węglowych umożliwia przejście na bardziej zrównoważoną formę wytwarzania energii. W związku z tym proponowany środek jest również zgodny z pkt 24 CEEAG, a także z pkt 420 CEEAG.
(73) Biorąc pod uwagę, że zgłoszony program ułatwia transformację społeczną, środowiskową i bezpieczeństwa obszarów, których dotyczy działalność niekonkurencyjna (z zastrzeżeniem weryfikacji przez polskie władze), pkt 437 CEEAG jest zgodny.
(74) W związku z tym Komisja uważa, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG) środek ułatwia rozwój niektórych rodzajów działalności gospodarczej zgodnie z wymogami art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i sekcji 3.1.1 CEEAG.

3.3.2.1.2. Efekt zachęty
(75) Środek skierowany jest przede wszystkim do pracowników zamykanej działalności kwalifikującej się do objęcia pomocą i zapewnia wsparcie, które w przypadku wyboru przez pracownika jest korzystniejsze niż to, które pracownik miałby prawo otrzymać od pracodawcy. W takim przypadku pracodawca (beneficjent środka) jest zwolniony z odprawy, którą musiałby wypłacić w momencie zamknięcia tej działalności w przypadku braku środka. Zwiększy to społeczną akceptację zamknięcia takiej działalności w kontekście zielonej transformacji i zmniejszy koszty zamknięcia, a tym samym ułatwi przedsiębiorstwu podjęcie decyzji o likwidacji, ograniczeniu lub zamknięciu takiej działalności i nie będzie opóźniać zamknięcia działalności, która staje się niekonkurencyjna.
(76) Ponadto, zgodnie z pkt 441 CEEAG, pomoc państwa na pokrycie kosztów nadzwyczajnych może być wykorzystana wyłącznie na pokrycie kosztów wynikających z zamknięcia niekonkurencyjnej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych. Jak wskazano w pkt 442 CEEAG, kategorie kosztów kwalifikowalnych wymieniono w załączniku 2, a koszty wynikające z nieprzestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz koszty związane z bieżącą produkcją nie są kwalifikowalne.
(77) Środek obejmuje koszty związane z wypłatą odpraw pracownikom zwalnianym w związku z wycofywaniem węgla kamiennego i brunatnego w Polsce (zob. sekcja 2.4). W odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność, koszty te wynikają z zamknięcia niekonkurencyjnej działalności związanej z węglem i są wymienione wśród kosztów nadzwyczajnych ujętych w pkt 1 lit. c) załącznika 2 do CEEAG. Komisja zauważa ponadto, że jak potwierdziły polskie władze (motyw 36), koszty objęte pomocą nie wynikają z nieprzestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska i nie są związane z bieżącą produkcją. Komisja stwierdza zatem, że środek jest zgodny z pkt 441 i 442 CEEAG.
(78) Ponadto, ponieważ środek, który ma na celu zwiększenie akceptacji społecznej dla wycofywania połączeń w Polsce, nie ma na celu pokrycia nadzwyczajnych kosztów środowiskowych, punkty 443 i 444 CEEAG nie mają do niego zastosowania.
(79) W związku z tym Komisja stwierdza, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG) zgłoszona pomoc ma efekt zachęty.

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO IZABELLA ZHIZNEVSKA NR TP/103/15

[kolejna strona]

3.3.2.1.3. Brak naruszenia jakichkolwiek istotnych przepisów prawa Unii

(80) Pomoc państwa nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli wspierana działalność, środek pomocy lub związane z nim warunki pociągają za sobą nieusuwalne naruszenie odpowiedniego prawa Unii[20].

(81) Polska nie wskazała przepisów ani ogólnych zasad prawa unijnego, które zostałyby naruszone przez analizowany środek (zob. motyw 36). Ponadto Komisja nie ma żadnych przesłanek wskazujących na to, że wspierana działalność, środek pomocy lub związane z nim warunki pociągają za sobą nieusuwalne naruszenie odpowiednich przepisów prawa Unii. Komisja stwierdza zatem, że środek nie pociąga za sobą naruszenia żadnego odpowiedniego przepisu prawa Unii.

3.3.2.1.4. Wnioski

(82) Komisja stwierdza zatem, że środek, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność nierentowną (sekcja 4.12.2 CEEAG), spełnia pierwszy (pozytywny) warunek oceny zgodności, tj. że pomoc ułatwia rozwój działalności gospodarczej.

3.3.2.2. Warunek negatywny: pomoc nie wpływa nadmiernie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

3.3.2.2.1. Konieczność i stosowność

(83) Zgodnie z pkt 440 CEEAG Komisja uzna pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych za konieczną i odpowiednią w zakresie, w jakim może ona pomóc w złagodzeniu społecznych i środowiskowych skutków zamknięcia niekonkurencyjnej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi w danym regionie i państwie członkowskim.

(84) Jak stwierdzono w motywie (75), środek, który ma zastosowanie w całym państwie członkowskim, pomaga złagodzić, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność, społeczne skutki zamknięcia niekonkurencyjnej działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym w danym państwie członkowskim.

(85) W związku z tym Komisja stwierdza, że zgłoszony środek pomocy, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG), jest zgodny z pkt 440 CEEAG, a zatem jest konieczny i odpowiedni.

3.3.2.2.2. Proporcjonalność

(86) Jak wyjaśniono w motywach 77 i 78, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność, środek jest zgodny z pkt 441, 442 i 443 CEEAG.

(87) Ponadto w pkt 445 CEEAG stwierdza się, że w odniesieniu do pomocy na pokrycie nadzwyczajnych kosztów związanych z zamknięciem niekonkurencyjnej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych kwota pomocy musi być ograniczona do pokrycia nadzwyczajnych kosztów beneficjenta i nie może przekraczać kosztów faktycznie poniesionych. Punkt 445 CEEAG przewiduje również, że

(20) Punkt 33 CEEAG. i wyrok z dnia 22 września 2020 r. Austria/Komisja. C-594/18 P, EU:C:2020:742. pkt 44.

[kolejna strona]

Komisja będzie wymagać od państwa członkowskiego jasnego i oddzielnego określenia kwoty pomocy dla każdej kategorii kosztów kwalifikowalnych, zgodnie z załącznikiem II do CEEAG. Wreszcie pkt 445 CEEAG stanowi, że w przypadku gdy państwo członkowskie pokrywa takie koszty na podstawie szacunków, zanim zostaną one faktycznie poniesione przez beneficjenta, musi ono przeprowadzić weryfikację ex post poniesionych kosztów na podstawie szczegółowych oświadczeń dostarczonych przez beneficjenta organowi przyznającemu pomoc, w tym faktur lub zaświadczeń wykazujących poniesione koszty nadzwyczajne, i odpowiednio dostosować przyznane kwoty.

(88) Korzyścią przyznawaną beneficjentom w ramach programu jest jednorazowe zwolnienie z istniejących zobowiązań wobec pracowników wynikających z układów zbiorowych. Kwota pomocy jest

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

określana w momencie zamknięcia działalności na podstawie warunków obowiązującego układu zbiorowego oraz przez pracowników, którzy zdecydują się na objęcie tym środkiem. W związku z tym pomoc dla przedsiębiorstwa, które zamyka działalność, nie jest oparta na szacunkach i nie może przekraczać zobowiązania, które przedsiębiorstwo zaciągnęło na mocy układu zbiorowego. Komisja zauważa, że środek należy tylko do jednej kategorii kosztów kwalifikowalnych. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc jest zgodna z pkt 445 CEEAG.

(89) W odniesieniu do kumulacji, pkt 56 CEEAG stanowi, że „[p]omoc może być przyznawana jednocześnie w ramach kilku programów pomocy lub kumulowana z pomocą ad hoc lub de minimis w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że całkowita kwota pomocy na projekt lub działanie nie prowadzi do nadmiernej rekompensaty ani nie przekracza maksymalnej kwoty pomocy dozwolonej na mocy niniejszych wytycznych. Jeżeli państwo członkowskie zezwala na kumulację pomocy w ramach jednego środka z pomocą w ramach innych środków, musi określić, dla każdego środka, metodę stosowaną w celu zapewnienia zgodności z warunkami określonymi w niniejszym punkcie". Ponadto w pkt 57 CEEAG wyjaśniono, że „[c]entralnie zarządzane finansowanie unijne, które nie jest bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez państwo członkowskie, nie stanowi pomocy państwa. W przypadku gdy takie finansowanie unijne jest połączone z pomocą państwa, należy zapewnić, aby całkowita kwota finansowania publicznego przyznana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty".

(90) Ponieważ pomocy w ramach zgłoszonego programu nie można łączyć z inną pomocą państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE ani z innymi formami finansowania unijnego na pokrycie tych samych kosztów kwalifikowalnych (zob. motyw 50), przedstawiony środek jest zgodny z pkt 56 i 57 CEEAG.

(91) W związku z tym, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG), w świetle powyższego Komisja stwierdza, że pomoc przyznana w ramach środka jest proporcjonalna.

3.3.2.2.3. Przejrzystość

(92) Komisja zauważa, że polskie władze zapewnią zgodność z wymogami przejrzystości określonymi w pkt 58-61 CEEAG (zob. motyw 51).

3.3.2.2.4. Unikanie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i handel

(93) Zgodnie z pkt 446 CEEAG, pod warunkiem że pomoc na pokrycie kosztów nadzwyczajnych w związku z zamknięciem niekonkurencyjnej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych jest ograniczona

[kolejna strona]

do pokrycia kosztów nadzwyczajnych poniesionych przez beneficjenta, Komisja uważa, że ma ona ograniczone skutki zakłócające konkurencję i wymianę handlową. Komisja zauważa, że w odniesieniu do pomocy przyznawanej na nierentowną działalność, pomoc ogranicza się do pokrycia nadzwyczajnych kosztów ponoszonych przez beneficjenta, a mianowicie płatności poza systemem ustawowym na rzecz osób, które utraciły lub które tracą pracę, oraz na rzecz pracowników uprawnionych do takich płatności przed zamknięciem, jak wspomniano w pkt 1 lit. c) załącznika 2 do CEEAG. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc jest zgodna z pkt 446 CEEAG.

(94) Zgodnie z pkt 447 CEEAG pomoc otrzymaną na pokrycie kosztów nadzwyczajnych należy wykazać w rachunku zysków i strat beneficjenta jako oddzielną pozycję przychodów, odrębną od obrotu. W przypadku gdy beneficjent kontynuuje działalność handlową lub operacyjną po zamknięciu odpowiedniej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi, musi prowadzić dokładne i oddzielne rachunki dla tej działalności. Przyznana pomoc musi być zarządzana w taki sposób, aby nie było możliwości przeniesienia jej na inną działalność gospodarczą tego samego przedsiębiorstwa.

(95) Pomoc na rzecz kwalifikującej się działalności polega na anulowaniu obowiązujących uprawnień wynikających z układów zbiorowych pracy tych zwolnionych pracowników, którzy zdecydują się na objęcie tym środkiem. Oznacza to, że kwota pomocy jest oddzielona od wszelkich innych pozycji na rachunkach beneficjenta i nie może zostać przeniesiona. Ponadto wsparcie z tego

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO IZABELA HIŻNEVSKA NR TP/103/15

środka dla danego pracownika zostanie wypłacone przedsiębiorstwu będącemu beneficjentem, które przekaże je w całości pracownikom. W tym celu:
(a) We wniosku do organu przyznającego pomoc beneficjent określa liczbę pracowników uprawnionych do świadczeń, w podziale na podmioty i rodzaje świadczeń. Beneficjent określa również wielkość i rodzaj świadczeń przypadających na pracownika, a także sposób ustalania świadczeń dla poszczególnych pracowników (motyw (43)).
(b) Dofinansowanie wypłacane jest w miesięcznych ratach na dedykowany rachunek bankowy założony przez pracodawcę, po złożeniu do organu przyznającego dofinansowanie wniosku o wypłatę ze wskazaniem liczby pracowników, ich numerów ubezpieczenia społecznego, zajmowanych stanowisk, tytułu świadczenia oraz wysokości niezbędnych środków (motyw (45)).
(c) Podmiot, który otrzymał dotację, jest zobowiązany do comiesięcznego i corocznego przekazywania organowi udzielającemu dotacji informacji na temat wykorzystania dotacji. Wypłata przyznanej dotacji zostaje tymczasowo zawieszona, jeżeli podmiot nie przedłoży miesięcznego zestawienia w terminie, a zawieszenie trwa do momentu przedłożenia miesięcznego zestawienia (motyw 46).
(d) Dotacje niewykorzystane do końca roku budżetowego lub wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem są zwracane organowi przyznającemu (motyw 47).
(96) Ponadto środek przewiduje wyznaczenie kierownika rachunku dla tego środka w celu (i) weryfikacji i monitorowania realizacji uprawnień pracowników do świadczeń oraz (ii) określenia związanego z tym zapotrzebowania na środki budżetowe. Ponadto kierownik rachunku monitoruje zmiany w zatrudnieniu pracodawców otrzymujących dotacje. W tym celu kierownik rachunku będzie korzystał z systemu elektronicznego umożliwiającego gromadzenie odpowiednich danych (motyw (48)).

[kolejna strona]

(97) W związku z tym Komisja stwierdza, że pomoc przyznana w ramach środka na nierentowną działalność jest zgodna z pkt 447 CEEAG.
(98) Komisja uważa zatem, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG), środek nie ma nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową.

3.3.2.2.5. Ważenie pozytywnych i negatywnych skutków pomocy
(99) Zgodnie z pkt 71 CEEAG, na ostatnim etapie Komisja zrównoważy zidentyfikowane negatywne skutki środka pomocy dla konkurencji i warunków wymiany handlowej z pozytywnymi skutkami planowanej pomocy dla wspieranej działalności gospodarczej, w tym jej wkładem w ochronę środowiska i cele polityki energetycznej, a w szczególności w przejście na działalność zrównoważoną środowiskowo oraz w osiągnięcie prawnie wiążących celów wynikających z europejskiego prawa o klimacie i celów Unii na 2030 r. w zakresie energii i klimatu. Komisja zauważa, że program pomocy przyczynia się do realizacji unijnych celów w zakresie energii i klimatu na 2030 r., ponieważ jest związany z zamknięciem działalności, która produkuje węgiel brunatny lub energię elektryczną przy użyciu węgla kamiennego lub brunatnego.
(100) Zgodnie z pkt 72 CEEAG w ramach tego równoważenia Komisja zwróci szczególną uwagę na art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852[21], w tym na zasadę „nie czyń poważnych szkód", lub na inne porównywalne metody. Ponadto w ramach oceny negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową Komisja weźmie pod uwagę, w stosownych przypadkach, negatywne skutki zewnętrzne działalności objętej pomocą, jeżeli takie skutki zewnętrzne negatywnie wpływają na konkurencję i wymianę handlową między państwami członkowskimi w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem poprzez tworzenie lub pogłębianie nieefektywności rynku, w tym w szczególności tych skutków zewnętrznych, które mogą utrudniać osiągnięcie celów klimatycznych określonych w prawie Unii. Komisja stwierdza, że nic nie wskazuje na to, aby pomoc, która polega na ułatwieniu zamknięcia działalności powodującej znaczne zanieczyszczenie, (i) była niezgodna z zasadą „nie czyń poważnych szkód" przewidzianą w art. 3 rozporządzenia (UE) 2020/852; lub (ii) powodowała lub pogłębiała nieefektywność rynku, w tym w szczególności efekty zewnętrzne, które mogą utrudniać osiągnięcie celów klimatycznych określonych w prawie Unii. Wręcz przeciwnie, pomoc przyczynia się do realizacji

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

unijnych celów w zakresie energii i klimatu na 2030 r., ułatwiając zamykanie elektrowni wykorzystujących węgiel kamienny lub brunatny oraz wydobycie węgla brunatnego.
(101) Zgodnie z pkt 73 CEEAG Komisja uzna środek pomocy za zgodny z rynkiem wewnętrznym tylko wtedy, gdy pozytywne skutki przeważają nad skutkami negatywnymi. W przypadkach, w których proponowany środek pomocy nie rozwiązuje dobrze zidentyfikowanej nieprawidłowości w funkcjonowaniu rynku w odpowiedni i proporcjonalny sposób, na przykład ze względu na przejściowy charakter korzyści i długoterminowe zakłócenia, które pociąga za sobą, jak określono w pkt 67 CEEAG, negatywne zakłócające skutki dla konkurencji będą miały tendencję do przeważania nad pozytywnymi skutkami środka. W związku z tym Komisja prawdopodobnie stwierdzi, że proponowany środek pomocy jest niezgodny.

(21) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

[kolejna strona]

(102) Po pierwsze, Komisja zauważa, że jak stwierdzono w motywie (98), pomoc ma ograniczony wpływ na zakłócenie konkurencji i wymiany handlowej. Po drugie, Komisja zauważa, że jak wykazano w motywie (100), pomoc przyczyni się do realizacji celów unijnej polityki klimatycznej, zgodnie z pkt 25 CEEAG, wspierając społeczną akceptację dla odejścia od produkcji energii z węgla na rzecz bardziej zrównoważonej formy wytwarzania energii, zgodnie z pkt 24 CEAAG. Po trzecie, Komisja zauważa, że jak wykazano w motywie, pomoc ułatwia transformację społeczną i środowiskową w Polsce, która ogólnie rzecz biorąc jest nadal silnie uzależniona od energii wytwarzanej z węgla, zgodnie z pkt 437 i 438 CEEAG.
(103) Zgodnie z pkt 74 CEEAG jest mało prawdopodobne, aby środki, które bezpośrednio lub pośrednio wiążą się ze wsparciem dla paliw kopalnych, w szczególności najbardziej zanieczyszczających paliw kopalnych, przyniosły pozytywne skutki dla środowiska i często mają istotne negatywne skutki, ponieważ mogą zwiększyć negatywne środowiskowe efekty zewnętrzne na rynku. Zasadniczo spowoduje to, że pozytywne zrównoważenie takich środków będzie mało prawdopodobne, jak wyjaśniono dalej w rozdziale 4 CEEAG. Komisja zauważa, że środek pomocy jest przyznawany kwalifikującemu się przedsiębiorstwu w momencie zamknięcia działalności zanieczyszczającej środowisko, a zatem nie wiąże się bezpośrednio ani pośrednio ze wsparciem dla paliw kopalnych.
(104) W związku z tym, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na nierentowną działalność (sekcja 4.12.2 CEEAG), Komisja stwierdza, że pozytywne skutki środka przeważają nad jego negatywnymi skutkami dla rynku wewnętrznego.

3.3.2.3. Firmy znajdujące się w trudnej sytuacji lub podlegające zaległym nakazom odzyskania środków
(105) Jak wyjaśniono w motywie (25), Polska potwierdziła, że beneficjentami programu nie mogą być przedsiębiorstwa zagrożone w rozumieniu Wytycznych Komisji dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw niefinansowych. Ponadto beneficjentami programu nie mogą być przedsiębiorstwa, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym.
(106) W związku z tym Komisja stwierdza, że środek jest zgodny z pkt 14 i 15 CEAAG.

3.3.2.4. Wniosek dotyczący zgodności środka z sekcją 4.12.2. CEEAG
(107) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność nierentowną środek ułatwia rozwój działalności gospodarczej i nie wpływa niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W związku z tym Komisja uważa, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność nierentowną środek jest zgodny z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zgodnie z wykładnią zawartą w odpowiednich punktach CEEAG, a w szczególności w jego sekcji 4.12.2.

[kolejna strona]

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO IZABELA ZHIZNEVSKA NR TP/103/15

3.3.1. Ocena pomocy przyznanej w ramach środka na działalność dochodową, zgodnie z sekcją 4.12.1 CEEAG

3.3.1.1. Warunek pozytywny: pomoc ułatwia rozwój działalności gospodarczej

3.3.1.1.1. Wkład w rozwój działalności gospodarczej

(108) Art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE stanowi, że Komisja może uznać za zgodną ze wspólnym rynkiem pomoc przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W związku z tym pomoc zgodna ze wspólnym rynkiem na mocy tego postanowienia Traktatu musi przyczyniać się do rozwoju działalności gospodarczej. Zgodnie z tym pkt 23 CEEAG stanowi, że zgłaszając pomoc, państwa członkowskie muszą określić działalność gospodarczą, która będzie ułatwiona dzięki pomocy, oraz sposób wspierania rozwoju tej działalności. Punkt 24 CEEAG stanowi, że pomoc mająca na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnego wpływu działalności gospodarczej na klimat lub środowisko może ułatwić rozwój działalności gospodarczej poprzez zwiększenie zrównoważonego charakteru danej działalności gospodarczej. Punkt 25 CEEAG wymaga od państw członkowskich opisania, w jaki sposób pomoc przyczyni się do realizacji celów unijnej polityki klimatycznej.

(109) W sekcji 4.12.1 CEEAG określono zasady zgodności dotyczące wcześniejszego zamknięcia rentownej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi. Zauważono w nim, że państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o przyspieszeniu napędzanego przez rynek odejścia od działalności związanej z węglem poprzez zakazanie wytwarzania energii w oparciu o te paliwa w określonym terminie, co może skutkować utraconymi zyskami, które państwa członkowskie mogą chcieć zrekompensować (pkt 424). Zgodnie z pkt 425 taka rekompensata może również obejmować dodatkowe koszty poniesione przez przedsiębiorstwa, na przykład związane z dodatkowymi kosztami społecznymi, jeżeli koszty te są bezpośrednio spowodowane wcześniejszym zamknięciem rentownej działalności. Dodatkowe koszty nie mogą obejmować kosztów, które wystąpiłyby również w scenariuszu alternatywnym.

(110) Punkt 426 CEEAG zauważa, że środki objęte niniejszą sekcją 4.12.1 CEEAG mogą ułatwić rozwój niektórych rodzajów działalności gospodarczej lub obszarów. Na przykład takie środki mogą stworzyć przestrzeń dla rozwoju innych działań w zakresie wytwarzania energii zgodnie z Zielonym Ładem w celu zrównoważenia zmniejszenia zdolności wytwarzania energii spowodowanego wcześniejszym zamknięciem. W przypadku braku tego środka rozwój ten może nie nastąpić w takim samym stopniu. Ponadto przewidywalność i pewność prawna wprowadzone przez takie środki mogą pomóc w ułatwieniu nakazanego zamknięcia działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi.

(111) W wyniku stopniowego wygaszania wydobycia i produkcji energii z węgla brunatnego w Polsce pracownicy zatrudnieni w tych sektorach stracą pracę. W tym kontekście, jak wyjaśniła Polska w motywach (8) i (9), zgłoszony program pomocy ma na celu pokrycie kosztów wynikających z zamknięcia aktywów opartych na węglu i ma na celu złagodzenie negatywnych skutków społecznych i gospodarczych tego zamknięcia dla dotkniętych nim pracowników.

(112) W związku z tym niniejszy środek przyczyni się do realizacji celów unijnej polityki klimatycznej, zgodnie z pkt 25 CEAAG. Ponadto zamknięcie elektrowni węglowych

[kolejna strona]

umożliwia przejście na bardziej zrównoważoną formę wytwarzania energii. W związku z tym proponowany środek jest również zgodny z pkt 24 CEEAG, a także z pkt 420 CEEAG.

(113) Komisja zauważa, że chociaż w ramach tego środka nie przewiduje się zakazu działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym kwalifikującej się do tego środka, w ramach środka możliwe jest, że pomoc będzie dostępna dla działalności, które są likwidowane, ograniczane lub zamykane, ale nadal przynoszą zyski.

(114) Komisja zauważa ponadto, że środek nie obejmuje rekompensaty za utracone zyski. Zapewnia jednak rekompensatę kwalifikującemu się przedsiębiorstwu w wysokości jego zobowiązań wynikających z układu zbiorowego wobec tych pracowników, którzy zdecydowali się na objęcie

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

środkiem. Rekompensata dla przedsiębiorstwa jest przyznawana w drodze anulowania uprawnień tych pracowników do zwolnienia na mocy obowiązującego układu zbiorowego. Przedsiębiorstwo nie poniosłoby tych kosztów, gdyby nie podjęło decyzji o zamknięciu rentownej działalności, ale w scenariuszu alternatywnym kontynuowałoby działalność. Te koszty społeczne są zatem dodatkowe i bezpośrednio spowodowane wcześniejszym zamknięciem rentownej działalności.

(115) W związku z tym pomoc przyznana w ramach środka na dochodową działalność jest zgodna z pkt 425 i 426 CEEAG.

(116) W odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność przynoszącą zyski (sekcja 4.12.1 CEEAG) Komisja uważa zatem, że środek ułatwia rozwój niektórych rodzajów działalności gospodarczej zgodnie z wymogami art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE i sekcji 3.1.1 CEEAG.

3.3.1.1.2. Efekt zachęty

(117) Punkt 427 CEEAG wymaga, aby pomoc na wcześniejsze zamknięcie rentownej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych spowodowała zmianę w zachowaniu gospodarczym operatorów, którzy zamykają swoją działalność związaną z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych przed końcem ich okresu ekonomicznej użyteczności. Aby ustalić, czy tak jest w rzeczywistości, Komisja porówna scenariusz faktyczny ze scenariuszem alternatywnym.

(118) Jak zauważono w motywie (114), środek obejmuje koszty społeczne, które nie występują w scenariuszu alternatywnym kontynuowania działalności, gdy jest ona rentowna. W związku z tym środek może spowodować zmianę w zachowaniu gospodarczym kwalifikującego się przedsiębiorstwa, skłaniając je do zamknięcia działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym przed upływem ich okresu ekonomicznej użyteczności.

(119) Środek ten jest pomocą socjalną przyznawaną po ostatecznym zamknięciu kopalni węgla brunatnego lub elektrowni wykorzystującej węgiel kamienny lub brunatny (zob. motyw 22). Nie prowadzi to zatem do obejścia przepisów mających zastosowanie do bezpieczeństwa dostaw.

(120) W związku z tym Komisja uważa, że pomoc przyznana w ramach środka na dochodową działalność jest zgodna z pkt 427 CEEAG.

(121) W związku z tym, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na rentowną działalność (sekcja 4.12.1 CEEAG), Komisja stwierdza, że zgłoszona pomoc ma efekt zachęty.

[kolejna strona]

3.3.1.1.3. Brak naruszenia jakichkolwiek istotnych przepisów prawa Unii

(122) Pomoc państwa nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym, jeżeli wspierana działalność, środek pomocy lub związane z nim warunki pociągają za sobą nieusuwalne naruszenie odpowiedniego prawa Unii[22].

(123) Polska nie wskazała przepisów ani ogólnych zasad prawa Unii, które zostałyby naruszone przez analizowany środek (zob. motyw (36)). Ponadto Komisja nie ma żadnych przesłanek wskazujących na to, że wspierana działalność, środek pomocy lub związane z nim warunki pociągają za sobą nieusuwalne naruszenie odpowiednich przepisów prawa Unii. Komisja stwierdza zatem, że środek nie pociąga za sobą naruszenia żadnego odpowiedniego przepisu prawa Unii.

3.3.1.1.4. Wnioski

(124) Komisja stwierdza zatem, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność przynoszącą zyski, środek spełnia pierwszy (pozytywny) warunek oceny zgodności ze wspólnym rynkiem zgodnie z sekcją 4.12.1 CEEAG, tj. że pomoc ułatwia rozwój działalności gospodarczej.

3.3.1.2. Warunek negatywny: pomoc nie wpływa nadmiernie na warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

3.3.1.2.1. Konieczność i stosowność

(125) Zgodnie z pkt 428 CEEAG Komisja uważa, że istnieje potrzeba wprowadzenia środka wspierającego wcześniejsze zamknięcie rentownej działalności związanej z węglem, torfem i łupkami bitumicznymi, jeżeli państwo członkowskie może wykazać, że środek ten jest ukierunkowany na sytuację, w której może on przynieść istotną poprawę, której nie może zapewnić sam rynek. Na przykład

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

poprzez umożliwienie stopniowego wycofywania mocy wytwórczych opartych na węglu, torfie i łupkach bitumicznych, a tym samym przyczynienie się do rozwoju działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania energii ze źródeł alternatywnych, co nie miałoby miejsca w takim samym stopniu bez tego środka. W tym kontekście Komisja może również rozważyć, między innymi, czy środek w znacznym stopniu przyczynia się do zapewnienia przewidywalności, która nie istniałaby w przypadku braku środka, ułatwiając tym samym zieloną transformację.
(126) Zgodnie z pkt 429 CEEAG państwo członkowskie powinno wykazać, że środek jest odpowiednim instrumentem polityki do osiągnięcia zamierzonego celu, to znaczy, że nie może istnieć mniej zakłócający politykę i pomoc instrument zdolny do osiągnięcia tych samych rezultatów.
(127) Jak stwierdzono w motywie (75), środek, który ma zastosowanie w całym państwie członkowskim, pomaga złagodzić społeczne skutki zamknięcia działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym w danym państwie członkowskim. Na mocy tego środka, w przypadku gdy przedsiębiorstwo zdecydowałoby się ograniczyć lub zamknąć działalność, mimo że miałaby ona przynosić zyski, przedsiębiorstwo nie ponosiłoby pewnych zobowiązań płatniczych wynikających z układów zbiorowych. Jak opisano w motywie (118), zachęta zapewniona

(22) Punkt 33 CEEAG. i wyrok z dnia 22 września 2020 r. Austria/Komisja. C-594/18 P. EU:C:2020:742. pkt 44.

[kolejna strona]

przez środek może prowadzić do wcześniejszego zamknięcia działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym, czego sam rynek by nie osiągnął. Ponieważ ustawa uzupełnia umowę społeczną (zob. motywy 9 i 10), Polska wykazała, że środek jest ukierunkowany na sytuację, w której może przynieść istotną poprawę, której sam rynek nie może zapewnić (zgodnie z pkt 426 CEEAG). Ponieważ środek ogranicza się do rekompensaty kosztów społecznych, które w przeciwnym razie pracodawca musiałby ponieść, zamykając działalność (zob. motyw 30), Polska wykazała, że środek jest odpowiednim instrumentem polityki do osiągnięcia zamierzonego celu, co oznacza, że nie może istnieć mniej zakłócający politykę i pomoc instrument zdolny do osiągnięcia tych samych rezultatów.
(128) W związku z tym Komisja stwierdza, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na rentowną działalność (sekcja 4.12.1 CEEAG) zgłoszony środek pomocy jest zgodny z pkt 428 i 429 CEEAG, a zatem jest konieczny i odpowiedni.

3.3.1.2.2. Proporcjonalność
(129) Zgodnie z pkt 430 CEEAG pomoc na przedterminowe zamknięcie rentownej działalności związanej z wydobyciem węgla, torfu i łupków bitumicznych musi być zasadniczo przyznawana w drodze procedury przetargowej zgodnej z sekcją 3.2.1.3 CEEAG. Wymóg ten nie ma zastosowania w przypadku, gdy państwo członkowskie wykaże, że z przyczyn obiektywnych jest mało prawdopodobne, aby procedura przetargowa była konkurencyjna.
(130) Program pomocy jest dostępny dla działalności związanej z wydobyciem węgla brunatnego oraz wytwarzaniem energii elektrycznej z węgla kamiennego lub brunatnego w Polsce. Jak opisano w motywie (26), po podjęciu przez kwalifikujące się przedsiębiorstwo decyzji o zamknięciu działalności pomoc dla przedsiębiorstw zależy od wyboru zwolnionych pracowników, czy chcą być objęci środkiem. W związku z tym Komisja zgadza się ze stwierdzeniem polskich władz (zob. motyw 35), że przeprowadzenie procedury przetargowej wśród kwalifikujących się przedsiębiorstw jest obiektywnie niewykonalne. Komisja uważa zatem, że środek jest zgodny z pkt 430 CEEAG.
(131) Zgodnie z pkt 432 CEEAG, w przypadku braku konkurencyjnej procedury przetargowej Komisja oceni proporcjonalność w poszczególnych przypadkach, aby sprawdzić, czy pomoc jest ograniczona do niezbędnego minimum. W tym kontekście Komisja szczegółowo przeanalizuje założenia przyjęte przez państwo członkowskie w celu określenia utraconych zysków i dodatkowych kosztów, na podstawie których obliczana jest rekompensata za wcześniejsze zamknięcie.
(132) Po pierwsze, Komisja zauważa, że zgłoszony program pomocy nie obejmuje rekompensaty utraconych zysków. Po drugie, pomoc polega na jednorazowej uldze dla kwalifikującego się przedsiębiorstwa, przyznanej w momencie zamknięcia działalności, określonej na podstawie istniejących zobowiązań wynikających z układu zbiorowego (zob. motyw 30) i z zastrzeżeniem

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

dobrowolnego wyboru pracowników, czy chcą być objęci programem (zob. motyw 26). Jeżeli w scenariuszu alternatywnym przedsiębiorstwo zdecyduje się nie zamykać działalności, jednorazowa ulga nie będzie dla niego dostępna. W związku z tym Komisja uważa, że pomoc jest ograniczona do minimum, a pkt 432 CEEAG jest przestrzegany.
(133) Punkt 433 CEEAG wymaga mechanizmu przeglądu w przypadku, gdy zamknięcie kwalifikowalnej rentownej działalności następuje ponad trzy lata po przyznaniu rekompensaty.

[kolejna strona]

W ramach obecnego programu zamknięcie działalności następuje w tym samym czasie, co przyznanie pomocy kwalifikującemu się przedsiębiorstwu. Kwota pomocy jest określana w momencie zamknięcia działalności, gdy zainteresowani pracownicy wybierają ten środek zamiast swoich uprawnień wynikających z układu zbiorowego. Uprawnienia wynikające z układu zbiorowego są należne w momencie zwolnienia, tj. powiązane zamknięcie następuje w tym samym czasie. W związku z tym, zgodnie z punktem 433 CEE AG, mechanizm przeglądu nie jest wymagany.
(134) W odniesieniu do kumulacji, pkt 56 CEEAG stanowi, że „[p]omoc może być przyznawana jednocześnie w ramach kilku programów pomocy lub kumulowana z pomocą ad hoc lub de minimis w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych, pod warunkiem że całkowita kwota pomocy na projekt lub działanie nie prowadzi do nadmiernej rekompensaty ani nie przekracza maksymalnej kwoty pomocy dozwolonej na mocy niniejszych wytycznych. Jeżeli państwo członkowskie zezwala na kumulację pomocy w ramach jednego środka z pomocą w ramach innych środków, musi określić, dla każdego środka, metodę stosowaną w celu zapewnienia zgodności z warunkami określonymi w niniejszym punkcie". Ponadto w pkt 57 CEE AG wyjaśniono, że „[c]entralnie zarządzane finansowanie unijne, które nie jest bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez państwo członkowskie, nie stanowi pomocy państwa. W przypadku gdy takie finansowanie unijne jest połączone z pomocą państwa, należy zapewnić, aby całkowita kwota finansowania publicznego przyznana w odniesieniu do tych samych kosztów kwalifikowalnych nie prowadziła do nadmiernej rekompensaty".
(135) Ponieważ pomocy w ramach zgłoszonego programu nie można łączyć z inną pomocą państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE ani z innymi formami finansowania unijnego na pokrycie tych samych kosztów kwalifikowalnych (zob. motyw 50), przedstawiony środek jest zgodny z pkt 56 i 57 CEEAG.
(136) W odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność przynoszącą zyski (sekcja 4.12.1 CEEAG), w świetle powyższego Komisja stwierdza, że pomoc przyznana w ramach środka jest proporcjonalna.

3.3.1.2.3. Przejrzystość
(137) Komisja zauważa, że polskie władze zapewnią zgodność z wymogami przejrzystości określonymi w pkt 58-61 CEEAG (zob. motyw 51).

3.3.1.2.4. Unikanie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i handel
(138) Punkt 434 CEEAG wymaga, aby państwo członkowskie określiło i skwantyfikowało oczekiwane korzyści dla środowiska wynikające z tego środka. Komisja zauważa, że prawo, na którym opiera się ten środek, nie przewiduje konkretnych dat zakończenia działalności. Celem środka jest jednak wspieranie społecznej akceptacji dla całkowitego odejścia od węgla, a taka akceptacja może przyczynić się do płynnej zielonej transformacji z korzyściami dla środowiska. Biorąc pod uwagę fakt, że środek ten obejmuje jedynie koszty społeczne w każdym przypadku, gdy działalność jest zamykana wcześniej niż przewidywany okres jej ekonomicznej użyteczności, Komisja zgadza się z argumentem Polski, że korzyści dla środowiska nie są wymierne ex ante (zob. motyw (9)). Komisja uważa zatem, że pkt 434 CEEAG nie ma zastosowania w tym konkretnym przypadku.

[kolejna strona]

(139) Zgodnie z pkt 435 CEEAG ważne jest, aby zapewnić, że środek jest skonstruowany w sposób, który ogranicza do minimum wszelkie zakłócenia konkurencji na rynku. W przypadku braku procedury

TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15

przetargowej Komisja oceni wpływ pomocy na konkurencję i wymianę handlową w oparciu o projekt środka i jego wpływ na rynek właściwy.
(140) Środek, który jest dostępny w całej Polsce, ma na celu ułatwienie zielonej transformacji poprzez zwiększenie akceptacji społecznej dla likwidacji, ograniczenia lub zamknięcia działalności związanej z węglem kamiennym i brunatnym w Polsce. Pomoc dla kwalifikujących się przedsiębiorstw jest dostępna tylko wtedy, gdy dzięki środkowi istnieją dodatkowe korzyści dla pracowników. Jak zauważono w motywie (114), zapewnia ona rekompensatę kwalifikującemu się przedsiębiorstwu w wysokości jego zobowiązań wynikających z układu zbiorowego wobec tych pracowników, którzy zdecydowali się na objęcie środkiem. Rekompensata dla przedsiębiorstwa jest przyznawana w drodze anulowania uprawnień tych pracowników. Przedsiębiorstwo nie poniosłoby tych kosztów, gdyby nie podjęło decyzji o zamknięciu rentownej działalności, ale w scenariuszu alternatywnym kontynuowałoby działalność. Jeśli chodzi o koszty społeczne, pomoc dla przedsiębiorstwa rekompensuje jedynie dodatkowe koszty zwolnień w przypadku wcześniejszego zamknięcia. Komisja zauważa również, że koszty kwalifikowalne nie przekraczają tego, co byłoby dostępne, gdyby zamykana działalność była niekonkurencyjna, a mianowicie kosztów społecznych, jak w pkt 1 lit. c) załącznika 2 do CEEAG, w związku z czym Komisja odsyła do swoich rozważań w motywie (93). W związku z tym, w odniesieniu do pkt 435 CEEAG, Komisja stwierdza, że pomoc ma jedynie ograniczony wpływ na konkurencję i wymianę handlową oraz ograniczony wpływ na rynek właściwy.
(141) W związku z tym, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na działalność przynoszącą zyski (sekcja 4.12.1), Komisja uważa, że pomoc ta nie ma nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową.

3.3.1.3. Ważenie pozytywnych i negatywnych skutków pomocy
(142) Komisja odnosi się do swojej oceny w motywach (99) do (103), która nie zależy od tego, czy działalność jest rentowna, czy nie, a zatem ma zastosowanie w równym stopniu do pomocy przyznanej w ramach środka na rzecz rentownej działalności.
(143) W związku z tym, w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na dochodową działalność (sekcja 4.12.1 CEEAG), Komisja stwierdza, że pozytywne skutki środka przeważają nad jego negatywnymi skutkami dla rynku wewnętrznego.

3.3.2. Firmy znajdujące się w trudnej sytuacji lub podlegające zaległym nakazom odzyskania środków
(144) Jak wyjaśniono w motywie (25), Polska potwierdziła, że beneficjentami programu nie mogą być przedsiębiorstwa zagrożone w rozumieniu Wytycznych Komisji dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw niefinansowych. Ponadto beneficjentami programu nie mogą być przedsiębiorstwa, na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z wcześniejszej decyzji Komisji uznającej pomoc za niezgodną z prawem i rynkiem wewnętrznym.
(145) W związku z tym Komisja stwierdza, że środek jest zgodny z pkt 14 i 15 wytycznych.

[kolejna strona]

3.3.2.1. Wniosek dotyczący zgodności środka z sekcją 4.12.1 CEEAG
(146) W świetle powyższego Komisja stwierdza, że w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach środka na rzecz rentownej działalności środek ułatwia rozwój działalności gospodarczej i nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W związku z tym Komisja uważa, że pomoc przyznana w ramach środka na działalność przynoszącą zysk jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE, zgodnie z wykładnią zawartą w odpowiednich punktach CEEAG, a w szczególności w sekcji 4.12.1.

4. WNIOSKI

W odniesieniu do tego środka Komisja postanowiła zatem nie zgłaszać zastrzeżeń do pomocy na tej podstawie, że jest ona zgodna z rynkiem wewnętrznym zgodnie z art. 107 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

W odniesieniu do płatnego urlopu Komisja stwierdziła, że nie stanowi on pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

Jeżeli niniejsze pismo zawiera informacje poufne, które nie powinny być ujawniane osobom trzecim, należy poinformować o tym Komisję w ciągu piętnastu dni roboczych od daty jego otrzymania. Jeżeli Komisja nie otrzyma uzasadnionego wniosku w tym terminie, uznaje się, że wyraża Pan/Pani zgodę na ujawnienie informacji osobom trzecim oraz na publikację pełnego tekstu pisma w autentycznej wersji językowej na stronie internetowej: https://competition-cases.ec.europa,eu/search.

Wniosek należy przesłać drogą elektroniczną na poniższy adres:

Komisja Europejska,
Dyrekcja Generalna ds. Konkurencji
Pomoc państwa Greffe
B-1049 Bruksela
Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Z poważaniem,

W imieniu Komisji

Margrethe VESTAGER
Wiceprezes wykonawczy

POŚWIADCZONA KOPIA
w imieniu Sekretarza Generalnego
Martine DEPREZ
Dyrektor
Podejmowanie decyzji i kolegialność
KOMISJA EUROPEJSKA

Nr repertorium 848/2024

Ja, niżej podpisana, Izabela Zhiznevska, tłumacz przysięgły języka angielskiego, wpisana na listę tłumaczy przysięgłych Ministerstwa Sprawiedliwości pod numerem TP/103/15, niniejszym zaświadczam, że powyższy tekst jest wiernym i pełnym tłumaczeniem okazanej mi kopii dokumentu sporządzonego w języku angielskim.
Liczba znaków i stron (1125 znaków na stronie): 78 981 znaków (71 stron)

Warszawa, 28 czerwca 2024 r.

IZABELA ZHIZNEVSKA TŁUMACZ PRZYSIĘGŁY JĘZYKA ANGIELSKIEGO NR TP/103/15